

Οπαντελής Σαμπαλιώτης είναι ένας δικός μας ανθρώπος της Τεχνής. Γέννημα θρεύμα της καρδιάστικης γης με την οποία συνειδά την πατρία της φρινονική σχέση. Γεννήθηκε το 1955 στην Αγιοπηγή, πέρασε κάποια μαθητικά χρόνια στην Καρδίτσα και ως άλλος Οδυσσέας, έπου των αποκαλούν διευρωπαίοι φύλο του, ζεκύνει για τη δική του ίδια στο χώρο της Τεχνής. Σήμερα κάνει μια ακούμα στάση στην πόλη μας και θα παραμείνει μέχρι τέλος του μήνα στο χώρο της Δημοπο-
κής Πινακοθήκης, σπουδέτει τα έργα του με τίτλο «Ορθο-
πα».

αποτελεσματικότητας της Σύνθεσης. Παραπτώντας τα έργα του Παντελή, μοιάζει να ταξιδεύεις ταυτόχρονα σε μικρά και μεγάλα σύμπαντα. Στο νερό και τη φωτιά. Στο βυθό και τ' αστέρια. Στη χώμαρα και την πραγματικότητα. Η γυαλιά διακρίπτα πονταρχού παρούσα, όπως η μνήμη, η ιστορία, ο πολιτισμός, ο έρωτας, Η Γιώτα και ο Μύθος. Τα αισθήματα μεταβολλόνται. Η τρυφερότητα συνειπάρχει με την θάλψη, τη νοσταλγία, το χαμέγελο. Όλα δούσμενα μ' απλότητα, με ειλικρίνειαν και καθαρότητα. Διάφανα όλα. Χρώματα και πραθεστείς. Ενας ολόκληρος κόσμος αντιθέσεων, ομορφα πανεργείμενος, αποτελεσμα μιας "ελληνικής σκέψης", η οποία για τον καλλιτέχνη αποτελεί το στέρεο βάθρο για κάθε δημιουργό που βελεί τα έργα του να σταθούν μ' αξιοπρέπεια απέναντι στο Χρόνο. Αποτέλεσμα μιας φιλοσοφίας κι οχι μιας αμφιεγόμενης "ελληνικότητας".

Το έργο του απευθύνεται ουσιαστικά στο παγκόσμιο κοινό και φωτίζει διετά ήδη κατακτήσεις, αφού εκθέσεις του σε πόλεις της Ελλάδας και του Εξωτερικού απόσπασαν καλεκύντια σχόλια και το ονόμα του είναι ήδη στον κατάλογο των ανερχόμενων καλλιτεχνών στα ευρωπαϊκά εικαστικά δρώμενα.

Ο ίδιος παραμένει απλός. Εχει τη γοντελά αναρχικών αλλά ταυτόχρονα και τη σφυρούγη ενός ασκητή. Σέβεται τα έργα του και το κοινό, στοιχεία που τα καταλαβαίνει με τις πρώτες κουβέντες που αλλάζει μαζί του ο επισκέπτης της έκθεσης. Ση θεοτη του όλων, θα ήταν τεχνητώς ακριβωδήτοι, στα πλαίσια ενός πεντεκόσιου των δημοσίων σχεσεων.

Τον συναπήσαμε στην εκβετή που οργάνωσε η Δημοτική Πινακοθήκη προς τιμήν του. Επικαινίζομε μαζί του και δημοσιεύουμε τη συζήτηση με την ελπίδα ότι θα γωρίσουμε καλύτερα αυτό το παρεδόμα καλλιτέχνη, που αν και ζει σ'ένα διεθνιστικό Βερολίνο, δεν παύει να αγαπά και να νοιάζεται για τον τόπο που γεννήθηκε.

Κι είναι βέβαιο ότι ο ίδιος τόπος θα καμφώνει αύριο και με περήφανα θά λέσσει ότι από τους 200 αι. είχε την τύχη να γεννήσεις ένα Γιολδάση, ένα Βαλαδάση, μια τον 21ο αιώνα ήδη είχε το ένομα του Παντελή Σαμπατάλη ή σαν ένα ακριβό πολιτιστικό κεφάλαιο και είθε να ζεπτηδήσουν κι άλλα πολλά ονόματα.

Κατά την ταπεινή μας γνώμη τη Δημοτική Πινακοθήκη θα πρέπει να μεριμνήσει για την απόκτηση δύο γίνεται περισσότερων έργων του, γιατί είτε θα εξαφανίσει στην Πινακοθήκη ένα απούδαμο άσμειο αναφοράς για τους μελλοντικούς επισκέπτες του.

Ας ξεκινήσουμε απ' τα πρώτα χρόνια. Αλήθεια πότε και πώς ξεκίνησες να ζωγραφίζεις; Τί θέμα είχαν τα πρώτα έργα σου;

Όπως όλα τα παιδιά άρχι-
κι σε εγώ κάποια στιγμή να
ζωγραφίζω. Δε μπορώ να πω
πως με γέμιζες ιδιαίτερα,
παρ' όλο που είχα αρκετή
ευχέρεια στο να αναπτύσσω
τα πράγματα με ακρίβεια.
Μου άρεσε πολύ να κατα-
σκευάζω πράγματα και ιδιαί-
τερα να σκαλιάζω ξύλα και
μουσικά όργανα. Ήθελα ν'
ακούσω κάτι απ' αυτό που
έφτιαχνα και δεν μου αρκού-
σε η χρήση του μόνο σαν
παιχνίδι, ήθελα μια παραπέ-
ρα λειτουργία στη σχέση
μου μαζί του.

Αρχικά εξ' αιτίας της δουλειάς που αναγκαστικά από παιδιά έπρεπε να κάνουμε στα χωράφια, (άρχισα) να αντιλαμβάνομαι πώς μια διαρκής κίνηση μας συν-

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΣΤΟΝ συζήτηση μένα σημαντικό

◆ γραφει
ο Παναγιώτης Νάνος

νικά ο τόπος τη ρόλο έπαιξε στη καλλιτεχνική σου πορεία;

Αυτή η ατελείωτη ευθεία της Θεοσαλικής γης κυκλωμένη από βουνά και κορυφές είναι μέσα μου σαν ένας απάτητος δρόμος με την κάθε φορά όχι κάτι καινούριο να δώσει. Είναι η αρχική μου συνείδηση για πράγματα και έννοιες που όσο και να ακουμπάνε στη γη, έχουν μια ιδιαιτερη δυναμική, τόλμη και ειλικρίνεια στο να κάνουν το άλμα και τ' ακουμπήσουν τον ουρανό.

Πιστεύω πως η Θεσσαλία είναι ένας ιδιαίτερα εικαστικός τόπος που η ερ-

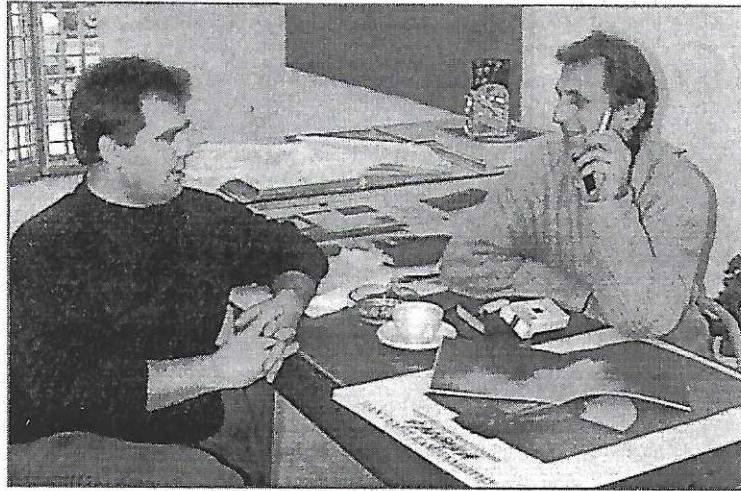
«...όταν αντιληφθείς της «Νίκης» το φτερούγισμα που φέρουν απ' τη θάλασσα τα ορεύματα του αγέρα, οοκίζεσαι να μην ξαναπατήσεις στο Λούβρο, επειδή αισθάνεσαι θλίψη για όλη την παρακμή της ελληνικής ψυχής»

μηνεία του δέν είναι υπόθεση
ση μιας ναυτουραλίστικης
απεικόνισης, αλλά ζωγραφί-
στικής ενός πολιτισμού, που
ως επί το πλείστον αγνοού-
με ποτέ χρέασται να δού-
με τα πράγματα από μια αρ-
χή που καει! Ή συνδέεται
δημιουργικά μ' αυτή τη γνώ-
ση του πολιτισμού, ή επομέ-
ζεσαι για μια μεγαλόπερη
βουτιά στο κενό.

Προφανώς για να γίνουν αυτά προϋποθέτουν ανάλογη παιδεία. Αλήθεια νοιώθεις να επηρεάσθηκες από κάποιο δάσκαλο;

Παρ' όλο που είμαι λάτρης της μάθησης, ο όρος «δάσκαλος» μου απομιθώνεται καθώς από το Δημοτικό σχολείο, εξ αιτίας των εκθέσεων που έγραφα. Υπήρχε μα ιδιαίτερο οξύτατη και προβληματισμός στις εκφράσεις μου που τους ανήγουσθε, ώστε χρειάσθηκε να αμυνθώ επινοώντας αυτόνομες πτυχές ενέργειας και προπονήσεων για την πρόστιμη γνώσης. Ακόμα, δεν ήξερα αν θα ασχοληθεί με το γράψιμο ή τη ζωγραφική. Με μάγεψε ο Καζαντζάκης, σε Σφέρης αλλά παράλληλα ανακαλύπτοντας την Ιστορία της Τέχνης είδα εκεί μέσα πολλά συγγενικά στοιχεία στην ανησυχία πρόσωπα. Μάρτιος πολύ ο Πικάσσο, είναι δικό το «πορτράιτο της Ντόρια Μαρ». «Ενοιωθαίς πως το να εκφράσει ένας

τον οποίον τα εγκρήθηκαν εναέρια
άνδρας τον έωρατό του για
μια γυναίκα με τόσο μοναδι-
κό τρόπο, σήμαινε μια πο-
ρεία ζωής από ένα δύσκολο
δρόμο, αυτόν της ζωγραφι-
κής όποτε άλιξες τον κόπο.
Το σημαντικότερο όμως
στοιχείο που είδα στον Πι-
κάσσο ήταν μια ακάθετη πο-
ρεία στο να αποκαλύψει
πρόγνωστα. «Δεν αγνιζόταν

κάξι και το να επιβιώσω σαν
ζωγράφος ήταν κάτι σαν όρ-
κος τιμής.

Και ξεκινάς μια περιπλάνηση στην Ευρώπη. Απήθεια σήμερα πού ζεις μόνιμα και εργάζεσαι;

Έτερα από κάτι άπειρα
χιλιόμετρα πορείας, τόπος
δράσης μου είναι το Βερολί-

Χρησμός, 70x100cm, μικτή τεχνική

αλλά βρίσκων ἐλέγει καὶ μια-
τόσο ενεργητική πάρουσια
σ σχέση με τη ζωή και την
εποχή του που πραγματικά
με σημάδεψε. Το θέμα «δά-
σκαλος» για μένα σήμαινε το
τα σου δώσει κάποιος που πού-
εμπιστεύεσαι στα χέρια της
σκυτάλη και ν' αρχίσεις να
τρέχεις μπροστά. «Ετοι πα-
σάπτα στα συλλόγο στα

νο. Σαν πόλη μπορεί να με γοήτευε περισσότερο στην πριν από την πτώση του τείχους εποχή, αλλά τώρα συγκεντρώνει ένα μεγάλο μέρος απ' τη αγωνία της εποχής μας και οραματίζεται ένα αύριο λίγο «δυστανάσσο» προς το παρόν. Όμως είναι σημαντικό νια έναν δη-

μιουργό να συμμετέχει σ' αυτήν την πολυεθνική κοιλιά τύρα που δημιουργείται σ' αυτή την πόλη. Όσον αφορά τα εικαστικά και το θέατρο, γίνονται μανδικά πράγματα, παράλληλα όμως είναι και κάπι χιλιόμετρα σκαμμένης γης όπου οι γερανοί οικόδομοινες εξουσία που για να κρατηθεί σε ιστοροπία, ο μόνος αντίτοδας είναι μια πνευματική ζωή με ανάλογες ασπιδές. Προσωπικά είμαι αισιοδοξός, γιατρέχει μια νέα γενιά αυτόνομων δημιουργών που εμφανίζεται στα - σιγά - στο προσκήνιο όπου το καινούριο χαρακτηρίζεται με ένα άλλο τρόπο σκέψης και Εκφράσης απ' αυτή που υπήρχε στην προ του τείχους εποχή. Εξάλλου την μαγεία του Βερολίνου την ανακαλύπτεις δρώντας σαν πομπός της δικής σου πνευματικής ταυτότητας.

Ki ektōc apó to Beroúivo;

Εκτός από το Βερολίνο υπάρχουν κάποιες μικρές πατριδές που αγαπάται και νοι άζομαι. Το Τολέδο είναι η ιερή μου πόλη και όχι μόνο λόγω της συγκίνησης του Γκρέκο, αλλά σαν μια πόλη που αντιστέκεται στο χρόνο και της φρότισης που απορρέει απ' αυτό, αλλά και για τις δημιουργικότερες ανώνες που έχουν ποτέ. Η Κορύνη στο Αθέρον της Γαλλίας είναι το καταφύγιό μου, μια πόλη του 14ου αι. όπου οι περισσότεροι κάτοικοι είναι ζωγράφοι κάτι, γλύπτες, μ' έρχοις επιτίμω δημότη της. Εκεί έχω τους περισσότερους φίλους, μέχρι σήμερο και από και πάντα δυσκολεύομαι να φύγω, παρ' ότι οι φίλοι μου με φωνάζουν Ουδασέα. Εκεί από το '78 έως το '82 έκανα τα σημαντικότερα αφαιρετικά έργα μου. Υπάρχει κι η Λούντ στη Σουηδία, η πόλη «Αρχέγειον Νύκτα». Εκεί πέρασα τρεις χειμώνες δουλεύοντας άσπρο - μαύρο και έχει ένα ιδιαίτερο φως που δε νομίζω ότι κατάφερα ακόμα ν' αποδώσω. Επίσης υπάρχουν οι Κυκλαδες, ο βυθός τους και κάποια μέρη ιδιαίτερα στη Νάξο και τα Κουφονήσια όπου είναι ολό-

ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ ΣΑΜΠΑΛΙΩΤΗ

δημιουργό της εποχής μας

κληρη ιστορία. Μιθική πατρίδα είναι η Σαμοθράκη. Έχω αφημένα εκεί κάποια έργα μου που δεν ξέρω αν ποτέ καταφέρω να τα ολοκληρώσω, σχεδιασμένα στο σημείο πριν βρίσκονταν κάποτε η «Νίκη». Σ' αυτό το σημείο δύο όπως απ' τα άλογα επειδή αντιστέκεται με το θυμό του σε μια άλλη ομιχλώδη ανδρική εξουσία που διαρκώς συγκρούεται. Ο έρωτας είναι η έμπνευση. Ερώτας για τη γυναίκα τον τονώνει οργανικά κι έτσι αφήνει τη μοίρα του στα χέρια της για να εγκυμονήσει το όραμα ενός καινούριου κόσμου, πιο φυσικού. Αυτές ενέργεια που μπορεί να δώσει εναύσματα ν' αντιληφθούμε τον τόπο που κατοικούμε!

«...Είμαστε μια σύγχρονη δύναμη πολιτισμού που πρέπει να καταξιωθεί πρώτα απ' όλα στην συνείδησή μας, γιατί μόνο έτσι θα το επιβάλλουμε, αλλιώς θα παραμείνουμε στη θέση του τοιτοκοσμικού υπνοβάτη με τους σημαντικούς της ανθοώπους φευγάτους»

Μίλησε για μυθική πατρίδα και πραγματικά βρέποντας το έργο σου διαπιστώνει κανές ότι ο Μύθος είναι ευδιάκριτο σημείο στο έργο σου.

Ο κάθε μύθος κρύβει μια γλώσσα επικοινωνίας όπου το πεπερασμένο του ανθρώπινου μαλαύδο δε φθάνει να εννοήσει κι έτσι πρέπει ν' αφήσει την ψυχή να συμφιλωθεί μαζί του. Ο ιδιαίτερα αγαπητός μου μύθος και αυτός που σημάδεψε αρκετά το έργο μου, είναι αυτός της Βενθεσικύμης, της κόρης του Ποσειδόνα που τάχθηκε προστάτιδα του βυθού. Βενθεσικύμη σημαίνει και βαθύ κύμα, το σημείο που άρχιζαν οι παλιόρροιες (και που για το Θαλή το Μιλήσιο είναι η αρχή της δημιουργίας της ζωής) απότο μέσα από ένα μύθο μας προκύπτουν η πρώτη επιστημονική διατύπωση περί υπάρχεως της ζωής, η αρχή της φιλοσοφίας και το οικολογικό πρόβλημα, σημείο των καιρών όπου ο άνθρωπος έχασε το μπούσουλα σε ότι αφορά την έννοια του μέτρου στις κατακτήσεις του. Έτσι στο έργο μου αυτή όλη την ιστορία προσθέθησα στην εκφράσω μ' ένα τρόπο που ο θεατής να εννοήσει πράγματα ανοιγόντας την πόρτα της δικής μου ενόρασης για να κάνει το έργο δική του υπόθεση.

Ki αφού ήδη συζητάμε για δομικά στοιχεία της δουλειάς, απλήσεια πιο μορφή της Γυναικάς που οποία είναι πανταχού παρόστα στο έργο σου πως λειτουργεί σαν έννοια και πηγή έμπνευσης:

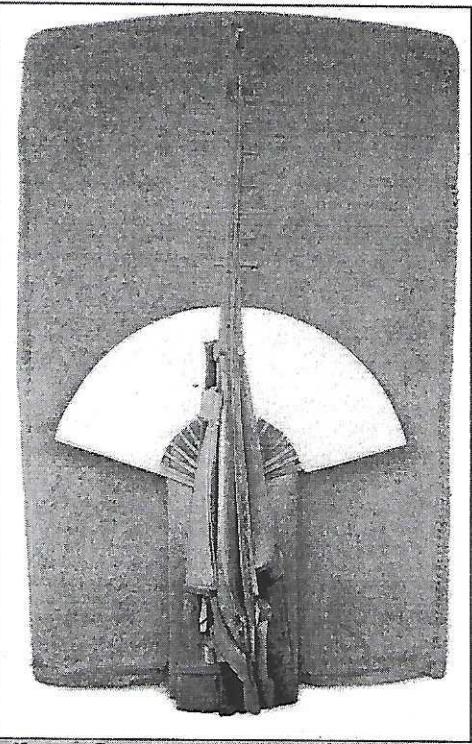
Η Γυναικά είναι το κυρίαρχο στοιχείο στη δουλειά μου ώστε τη διεύκρινηση του μάθους της Βενθεσικύμης που ασκεί την γονειότης εξουσίας σε όλους μου τους συμβολισμούς. Ο Άνδρας πάντα στη δουλειά μου ήταν κυριμένος πίσω απ' τα άλογα επειδή αντιστέκεται με το θυμό του σε μια άλλη ομιχλώδη ανδρική εξουσία που διαρκώς συγκρούεται. Ο έρωτας είναι η έμπνευση. Ερώτας για τη γυναίκα τον τονώνει οργανικά κι έτσι αφήνει τη μοίρα του στα χέρια της για να εγκυμονήσει το όραμα ενός καινούριου κόσμου, πιο φυσικού. Αυτές ενέργεια που μπορεί να δώσει εναύσματα ν' αντιληφθούμε τον τόπο που κατοικούμε!

Κι οι Τρωάδες:

Οι Τρωάδες ήταν μια πάρεα από ελληνίδες φοιτήτριες που ζύγισαν στο Παρίσι σ' ένα δικό τους μικρόκοσμο. Τραγουδούσαν στους δρόμους του Παρισιού ρεμπέτικα κι αυτός ο χρονός δεν ήταν μουσική επένδυση σε σκηνή αιχμαλωσίας, αλλά κάτι έκρυψε. Ήταν θηλυκά ενός αρχέγονου κόσμου που ο ερωτισμός τους εκφράζονταν σε μια ανάταση ψυχής. Με δεδομένο αυτές τις παραστάσεις όπου η Γυναικά από Καρυάτιδα μάνα, γίνεται Τρωάδα ερωμένη όχι μόνο εικαστικά αλλά και πολιτισμικά, προσπάθησα να εκφράσω τη γυναίκα της εποχής μου και της αποίας είμαι σύμμαχος στο να ξεδιαλύνουμε αυτή την νεοελληνική ασάφεια ότι είμαστε με το ένα πόδι στην Ανατολή και με το άλλο στη Δύση. Δεν το πιστεύω ότι είναι έτοι.

Τα έργα σου είναι μοντέρνες συνθέσεις. Πόσο εύκολη είναι η καρπίτεχνική σου διαδρομή, είκες από κάπου βοήθεια;

Τα πράγματα ήταν αρκετά δύσκολα απ' την αρχή! Η εκ του ασφαλούς εκφράζομένη ευαισθησία του καλλιτέχνη δε μου ταριζει, αλλά ποτέ δεν πίστεψα πως είμαι μόνος μου σ' αυτό το κόσμο και σ' αυτό ποντάρισα. Απ' την πρώτη κιόλας στιγμή αρκετοί μ' εμπιστεύθηκαν κι αγόρασαν έργα μου. Αυτοί είναι οι φίλοι και σύμμαχοι

Κασσάνδρα, 100X65cm, μικτή τεχνική

ανατροπής σ' ότι προσπαθεί ν' αποδυναμώσει το έργο του. Οποτες απ' τη στιγμή που ο κόσμος εκφράζεται μέσα απ' το έργο του χρειάζεται περισσότερη πειθαρ-

κά στην Ελλάδα;

Η Ελλάδα είναι μια φλέβα χρυσού σε ότι αφορά τους δημιουργούς της σημεριά, αλλά ακόμα υπολείπονται θεαματικά οι παράγοντες, φαινόμενο όχι καινούργιο αλλά τώρα γίνεται πιο αισθητή αυτή η απόσταση. Οι διαπιστώσεις του «ότι ναι, πραγματικά ο πολιτισμός είναι το μεγάλο μας όπλο», δεν πρέπει να μένουν στα λόγια. Είμαστε μια σύγχρονη δύναμη πολιτισμού που πρέπει να καταξιωθεί πρώτα απ' όλα στην συνείδησή μας, γιατί μόνο έτσι θα το επιβάλλουμε, αλλιώς θα παραμείνουμε στη θέση του τριτοκοσμικού υπνοβάτη με τους σημαντικούς της ανθρώπους φευγάτους.

Ας έλθουμε όμως στα τοπικά, πός βρέπεις τα δρώμενα στην πόλη μας;

Είναι πολύ σημαντικό για την πόλη μας το άνοιγμα της Δημοτικής Πινακοθήκης στους νέους δημιουργούς της, για να δύομενη την μετά τον Γιολδάση εποχή, επειδή δικαίωση γι' αυτό σημαίνει μια δυναμική στην εξέλιξη. Ο Γιολδάσης παρεξηγήθηκε. «Ήθελε πολύ μεγάλα ανοίγματα απ' τους νέους και εξάλου τη εικαστική τους αξία δεν βρίσκεται απλά στη θέμα. Εκπέμπει μια θέση ζωής απ' την εποχή που είχε εκφράσει. Το ζήτημα είναι ότι τα αντιλαμβάνεται οι καθένας.

Πιστεύεις ότι το έργο του Γιολδάση έχει κατανοθεί στο συνόλο του;

Υπάρχει μια κορυφαία

εποχή της ζωγραφικής του Γιολδάση που με συγκινεί ιδιαίτερα, «το λίχνισμα». Εκεί με στοιχεία αναλυτικού κυβισμού όσον αφορά την σύνθεση και με μια χρωματική εφύδια που έχεπειρνε τη νατουραλιστική του εμπειρία, δείχνει την πάθηση νεώτερο ένα ανοιχτό δρόμο για ν' ανακαλύψει το χώρο με τις αρχές ενός έντιμου δημιουργού. Γνωρίζω καλά σα ζωγράφος, το πιο σημαίνει να είσαι εσύ έτοιμος έπειτα από χλιαρά μέρια και να στρέψεις το υπόλιθο που θα μετουσιώσει σε έργο την μέχρι τότε σοφία σου. Η πόλη πρέπει να συμμετέχει στο έργο του δημιουργού της και σ' αυτή την κορυφαία περίοδο του Γιολδάση, δεν συμμετείχε.

Προσωπικά το Γιολδάση τον γνώρισα απ' την πρώτη μου έκθεση στην Καρδίτσα το '74, ήταν υποστηρικτής της προσπάθειάς μου και ο πρώτος που μου επεσήμανε πως οι κατασκευές ήταν το μελλοντού μου. «Μικρές φύγε μακριά» μου έλεγε. Αδικήθηκε ο Γιολδάσης! Θυμάματος

«Ο Γιολδάσης παρεξηγήθηκε»

πρόσωπο του την τελευταία φορά που τον είδα, κι η έκφραση του προσώπου του μου είπε πολλά. Αυτά...

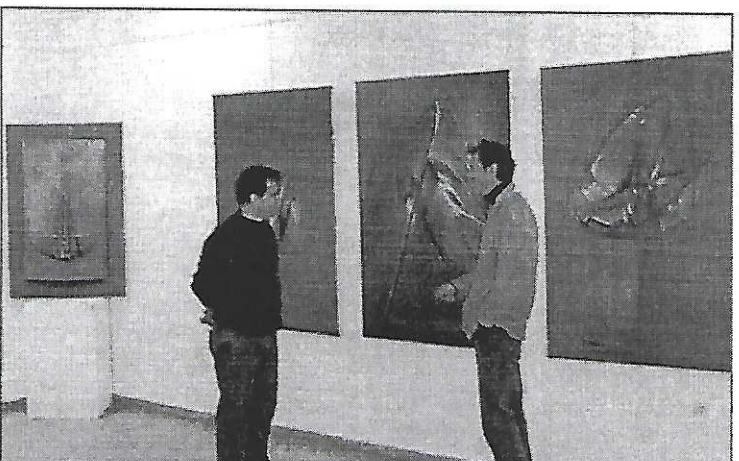
Ας ολοκληρώσουμε την κουβέντα με ένα ερώτημα που αφορά τα μελλοντικά σκέδια σου Παντελή. Μέσα σε αυτά υπάρχει το Καρδίτσα;

Τα «Ορόσημα» που υπάρχουν τώρα στην Πινακοθήκη διευκρινίζουν κατά κάποιον τρόπο την μεχρι τώρα πορεία μου. Από εδώ και στο εξής πιστεύω πως είμαι περισσότερο έποικος από κάθε φορά ν' αποδώσω πράγματα πιο αρχαιώμενα. Η «Σύζευξη», το έργο μου που διακρίθηκε στην φιλόπορο στη Γερμανία ήταν για τη σύλληψη της ιδέας, τη δεξιοτεχνία και την εκτέλεση. Αυτό με πιέζει να επιπλέουσα στο πέρασμά μου σχέδιάων και ορματίζομαι χρόνια τώρα. Είναι κατασκευές μεγάλου μεγέθους και έργα περιβάλλοντος κι αυτά απαιτούν ένα τρομακτικό κόστος για την κατασκευή τους. Η επόμενη έκθεση μου ποσεύει στην αρχή την ιδέα, τη δεξιοτεχνία και την εκτέλεση. Αυτό με πιέζει να κατασκευάσω πρώτα απ' όλα στην συνείδησή μας, γιατί μόνο έτσι θα το επιβάλλουμε, αλλιώς θα παραμείνουμε στη θέση του τριτοκοσμικού υπνοβάτη με τους σημαντικούς της ανθρώπους φευγάτους.

Σίγουρα όμως θα ήθελα σ' αυτή την εξελικτική μου πορεία να έχω και κάποιους λόγους ύπαρξης και για στον τόπο μου, αυτό όμως δεν εξαρτάται από μένα επειδή εγώ κρίνωμε μόνο για το έργο μου και όχι για τις προδημοτικές μου. Αυτό που με συγκινήσεις ιδιαίτερα σε τούτη την έκθεση, ήταν η αποδοχή της δουλειάς μου απ' τη πατιδιά και τους νέους. Η αποδοχή τους πραγματικά με φορτίζει για να τους υποσχεθώ το ό,τι καλύτερο.

Παντελή σ' ευχαριστώ. Εύχομαι οπόψυχα κακή χρονιά και πάντα επιτυχίες,

για τον «Π.Τ.»,
Παναγιώτη Νάνος

μου, οπότε κι ένα μέρος της εξέλιξης μου είναι και δική τους υπόθεση και ως την τώρα διαδρομή, αλλά και παραπέρα.

Πόσο εύκολο είναι για ένα αυτοδημιούργητο ζωγράφο να καταξιωθεί δεδομένου ότι όλα σκεδόν πειτούργιαν πλέον με κανόνες μάρκετινγκ και στο χώρο του Πολιτισμού;

Όσο δύσκολο και να είναι τα πράγματα, ο δημιουργός είναι ένα εν δυνάμει πινεύμα

χία στις αρχές του περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Το μάρκετινγκ είναι μια πολη γνωστή ιστορία, με μεγάλη παραγωγή έργων για να καλύψουμε τις «ανάγκες». Δεν είμαι οπαδός αυτής της γραμμής. Ζωγραφίων πρώτα απ' όλα για την προσωπική μου ευχαριστία και προσπάθω να μπολίσωση την ειλικρίνεια σε κάθε μου πράξη.

Τρία χρόνια πριν τον 21ο αι., πώς κρίνεις τα εικαστι-